

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова
Басейнової ради річки Тиси
Юрій Шпонтар

«30» червня 2020 р

ПРОТОКОЛ
Засідання Басейнової ради річки Тиси

м. Ужгород

30 червень 2020 року

№ 3

Дата проведення: 30 червня 2020 р.

Місце проведення: Закарпатська область, м. Ужгород, Слов'янська набережна, 5, Кризовий центр БУВР Тиси.

Час проведення: з 13.00 по 13.45.

Час початку реєстрації: 12.40.

Час закінчення реєстрації: 13.00.

ГОЛОВУВАВ: Шпонтар Ю. – голова Басейнової ради річки Тиси.

ПРИСУТНІ: 9 членів Басейнової ради, 22 – запрошених.

Усього 31 осіб (*перелік додається*).

Порядок денний онлайн-засідання:

1. Реалізація проекту HUSKROUA/1702/0005 «Спільні заходи із запобігання стихійним лихам у транскордонному басейні р. Уж (FloodUZH)» Програми транскордонного співробітництва Угорщина – Словаччина – Румунія - Україна 2014-2020 (Кисіль О.А. - начальник БУВР Тиси, заступник Голови Басейнової ради, співдоповідач - Чіпак В.П., експерт проекту).

2. Еколого-водогосподарські проблеми міста Ужгород (р. Уж, дериваційний канал, система водовідведення міста, каналізаційно-очисні споруди міста), шляхи їх вирішення. (Карташов С.О. - директор комунального підприємства «Водоканал міста Ужгород».)

3. Різне

СЛУХАЛИ:

Шпонтак Юрій – голова Басейнової ради річки Тиси, привітав присутніх членів Басейнової ради річки Тиси, представників влади та водогосподарських організацій області, водокористувачів, науковців, громадськість та ЗМІ з проведенням третього засідання Басейнової ради річки Тиси. Повідомив, що на засіданні присутні 9 членів Басейнової ради, з 13. Четверо членів Басейнової ради з поважних причин не змогли прийняти участь у засіданні. Відповідно до Положення про Басейнову ради річки Тиса, засідання є легітимним, якщо на ньому присутні більше половини членів.

Шпонтак Ю. запропонував для ефективності роботи засідання затвердити наступний регламент роботи:

- час для доповіді – до 10 хвилин;
- час для виступу та дебатів – до 5 хвилин;
- час для внесення пропозицій та доповнень – до 3 хвилин.

А також затвердити порядок денний засідання.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 9.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

Рішення прийняте 9 голосами, що становить 100% голосів, присутніх на засіданні.

ВИСТУПИЛИ:

Лисюк Ольга – директор департаменту водного менеджменту Державного агентства водних ресурсів України. Привітала присутніх, побажала хороших результатів та плідної праці.

Шпонтак Ю. повідомив, що в області впроваджується проект «Спільні заходи із запобігання стихійним лихам у транскордонному басейні р. Уж (FloodUZH)» Програми транскордонного співробітництва Угорщина – Словаччина – Румунія - Україна 2014-2020 (HUSKROUA/1702/0005) і про хід реалізації якого доповість експерт проекту – Чіпак Володимир.

1. Реалізація проекту «Спільні заходи із запобігання стихійним лихам у транскордонному басейні р. Уж (FloodUZH)».

СЛУХАЛИ: Чіпак Володимир – експерт проекту.

Чіпак Володимир розповів, що Програма транскордонного співробітництва Європейського Інструменту Сусідства (ЄІС) Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020 є унікальним механізмом співробітництва між країнами

членами ЄС та Україною з метою підтримки економічного та соціального розвитку, вирішення спільних проблем у сфері охорони навколишнього середовища, здоров'я, безпеки, збереження культурної спадщини на прикордонних територіях.

Паводки і для міста Ужгород, і для басейна р. Уж в цілому, були характерні завжди. Час від часу ця територія страждає від наслідків катастрофічних паводків, коли при дуже інтенсивних зливах випадає понад 100 мм опадів. Тоді одночасно спостерігаємо швидке скидання паводкових вод з гірських водотоків до річкових долин, де відбувається значне затоплення території. Басейн р. Уж зазнав катастрофічних паводків у 1992, 1998, 2001, 2005, 2008, 2010, 2016 роках. Останній паводок, за своєю інтенсивністю та руйнівною силою можна віднести до катастрофічного, відбувся у травні 2019 року, під час цього зливого паводку за дві доби на Закарпатті випало близько 120 мм опадів (місячна норма). Збитки тільки по Перечинщині склали тоді біля 200 мільйонів гривень.

Інша проблема басейну р. Уж – довгі періоди маловоддя і засухи, які ми спостерігали останніми роками. Зокрема, в м. Ужгород русло практично зовсім пересихало, що можна чітко згадати за фотографіями, в тому числі літа минулого року.

Діяльність проекту зосереджена на процесі отримання точних даних про басейн р. Уж (гідрологічні, топогеодезичні дані, ортофотоплани і цифрова модель рельєфу), їх буде використано для наступного етапу – створення гідродинамічної моделі розвитку паводкової ситуації і виготовлення карт загроз затоплення для басейну р. Уж та карт ризиків затоплення для міста Ужгород. Картування ризиків затоплення в рамках проекту буде виконуватися за новою національною методикою, яка враховує вимоги Паводкової Директиви ЄС. Це означає, що в проекті будуть розроблені карти і документи для безпеки жителів м. Ужгород на основі тих самих стандартів, які виконуються наразі в країнах Європейського Союзу.

Щодо проблеми маловоддя, у рамках проекту буде проведено необхідні дослідження та розрахунки, математичне і фізичне моделювання, на основі яких виготовлено проектні матеріали для будівництва регулюючої споруди на р. Уж у межах міста Ужгород. Динамічна споруда буде функціонувати в двох режимах – при паводках опускатися на дно річки, а в період маловоддя створюватиме підпір на 1-1,5 м, при цьому необхідною умовою є, щоб вода переливалася через споруду. Попередні розрахунки показують, що таке технічне рішення буде відчутно на відстані 3,5 км вище споруди, і це дозволить покращити водно-екологічну ситуацію вздовж р. Уж, а також дасть можливість для рекреаційного та туристичного розвитку міста Ужгород, створення водного туристичного шляху тощо.

Також, в рамках проекту придбано і вже використовувалося під час теперішнього червневого паводку сучасне гідрометричне обладнання - акустичний доплерівський профілограф швидкості течії ADCP RiverRay, який важливий для моніторингу проходження та прогнозування паводків.

Цей проект спільно впроваджують українські партнери – Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса, Ужгородське міжрайонне управління водного господарства (УМУВГ), Управління міжнародного співробітництва та інновацій Ужгородської міської ради; Громадська організація «ЕКОСФЕРА» і

словацький партнер - Словацьке водогосподарське підприємство, Банська Штявни́ца.

ВИСТУПИЛИ:

Бокій Л. – Яка вартість даного проекту?

Чіпак В. – 1100000 євро.

Карташов С. – запитав, чому би Ви надали перевагу: будівництву дамби чи очисних споруд?

Чіпак В. – наголосив, що надав би перевагу очисним спорудам, особливо очисним спорудам м. Ужгород, які необхідно реконструювати та модернізувати, збільшити їх потужність. На першому місці завжди стоїть система водопостачання і водовідведення населеного пункту. Грантових коштів не вистачає для задоволення всіх потреб, тому очікуємо, що Європейська комісія надасть можливість фінансування для водопостачання і водовідведення, як це вже було проведено в наших сусідів; Угорщині, Румунії та Словаччині.

2. Еколого-водогосподарські проблеми міста Ужгород (р. Уж, дериваційний канал, система водовідведення міста, каналізаційно-очисні споруди міста), шляхи їх вирішення. (Карташов С.О. - директор комунального підприємства «Водоканал міста Ужгород».)

Шпонтак Ю. надав слово для доповіді Карташову С.О.

СЛУХАЛИ: Карташов С. – директор КП «Водоканал м. Ужгород»

Карташов С. повідомив, що на сьогодні місто Ужгород отримує воду з підземних джерел Уж-Латорицького родовища, ділянка "Минай", продуктивність - 30 тис. м³/добу, розташовані 4,5-5 км. на південний захід від м. Ужгород, а також з поверхневого водозабору (дериваційний канал річки Уж: "Кам'яниця-Ужгород"), комплекс насосно-фільтрувальних станцій (НФС) проектною продуктивністю: НФС-1 - 12,15 тис.м³/добу, НФС-2 - 13,5 тис. м³/добу, НФС-3 - 11,88 тис. м³/добу, розташовані м. Ужгород, вул. Новодоманинська, 27.

Водовідведення очищених зворотних (стічних) вод міста Ужгород здійснюється у поверхневий водний об'єкт – річку Уж, нижче автодорожнього мосту по вул. Баб'яка, після очищення на спорудах механічної та біологічної очистки потужністю 18,25 млн.м³/рік або 50 тис. м³/добу. Цієї потужності каналізаційно-очисних споруд (КОС) міста Ужгород не достатньо для забезпечення нормативного очищення зворотних (стічних) вод, особливо великі проблеми з очищення стоків виникають при інтенсивних зливових опадах, коли на очисні споруди міста надходить від 100-200 тис. м³/добу стоків. На сьогодні, КОС не забезпечують нормативне очищення стічних вод, наприклад, спостерігається перевищення нормативних значень за азотом амонійним.

Залишається гострою проблема дощової каналізації в місті, так як вона належить до компетенції міського департаменту житлово-комунального господарства. Зусиллями водоканалу розроблена проектно-технічна документація з реконструкції каналізаційно-очисних споруд ще в 2017 році. На сьогодні,

проектно-технічна документація актуалізована, робочий проект отримав всі необхідні погодження, пройшов експертизу в травні 2020 р. Загальна вартість проекту складає 17,5 млн. євро. Залишилось його реалізувати. Потрібні значні кошти для його втілення. Станіслав Карташов звернувся до Голови та членів Басейнової ради підтримати даний проект щодо його фінансування і спільними зусиллями його реалізувати.

ВИСТУПИЛИ:

Станкевич К. – Чи очистка дериваційного каналу вплинула на те, що річка Уж обміліла? Як це впливає на водозабір з річки?

Карташов С. - Об'єм забору води для потреб населення з каналу становить 2-3%. Очистка дериваційного каналу була жодним чином не впливає на зменшення водності річки Уж.

3. Різне.

СЛУХАЛИ: Кисіль О. – заступник Голови Басейнової ради, начальник БУВР Тиси.

Кисіль О. – проінформував, щодо паводкової ситуації в області. В результаті значних опадів протягом останніх двох тижнів спостерігалась досить складна паводкова ситуація у верхів'ї басейну річки Тиса. Державні водогосподарські споруди забезпечили надійний захист інфраструктури області. Водозахисні гідротехнічні споруди області зазнали чергового удару стихій, на окремих ділянках спостерігається часткове руйнування берегоукріплюючих споруд, водозахисних дамб. Невідкладному відновленню підлягають водозахисні гідротехнічні споруди, які були пошкоджені ще в 2015, 2017, 2019 роках. І, на жаль, до сьогоднішнього часу не відновлені. БУВР Тиси надало перелік об'єктів і суми, які необхідні для відновлення пошкоджених споруд. На даний час кількість опадів зменшилася і будемо сподіватися, що ситуація покращиться. Начальник БУВР Тиси Олег Кисіль запропонував Басейновій раді підтримати пропозицію БУВР Тиси щодо виділення коштів для відновлення пошкоджених водогосподарських споруд.

Шпонтас Ю. – подякував за плідну співпрацю і за участь в онлайн-засіданні. Підготувати і врахувати всі рішення і пропозиції.

Рішення Басейнової ради:

1. Рекомендувати Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса, спільно з Управлінням міжнародного співробітництва та інновацій Ужгородської міської ради проводити інформування громадськості міста Ужгород про хід реалізації заходів проекту «Спільні заходи із запобігання стихійним лихам у транскордонному басейні р. Уж (FloodUZH)» Програми транскордонного співробітництва Угорщина – Словаччина – Румунія - Україна 2014-2020 (HUSKROUA/1702/0005).

2. Рекомендувати комунальному підприємству «Водоканал м. Ужгород» спільно з органами місцевого самоврядування, Ужгородською міською радою детально опрацювати питання щодо можливості реалізації робочого проекту з реконструкції каналізаційно-очисних споруд міста Ужгород за рахунок різних джерел фінансування, в тому числі й залучення міжнародної технічної допомоги, коштів державного й місцевого бюджетів.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 9.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

**Виконавчий секретар
Басейнової ради річки Тиси**

Тетяна Готра